[illegible] szám. Baja, 1880. márcziushó 7. VII. évfolyam.

BAJA

vegyes tartalmu hetilap.

Megjelen minden vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 5 frt — kr.
Fél „ . . . 2 frt 50 kr.
Negyed „ . . . 1 frt 25 kr.
Tanitóknak egy évre 3 frt — kr.

Hirdetések
a legjutányosabban számittatnak.

Szerkesztőség
hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők:
bajai állami tanitóképezdében.

Az előfizetési pénzek és hirdetési díjak Nánay Lajos könyvnyomdájába küldendők.

A zentai tanügy köréből.

F. 6. februar hó 21-én Zenta város képviselő testülete rendkivüli közgyülést tartott, melynek második tárgya volt, hogy miként hajtható végre a közgyülésnek még mult évi julius hó 20-án hozott abbeli határozata, miszerint a gymnasiumnak alapul hatvanezer forint tétetik le.

Keresztúry polgármester úr előadta, hogy a megyei hatóság leiratilag figyelmezteti a képviselőtestületet, hogy legyen szavának ura és véglegesen intézze el a hatvanezer frt alap kérdését; a gymnasium igazgatósága is átiratilag értesiti a tanácsot, hogy a napokban a főigazgató is ide érkezik és bizonyosan meg fogja kérdezni, miként lett a gymn. alapot illető határozat végrehajtva, az ügy mikénti állásával be kellend számolni.

Mikosevits úr jól emlékszik, hogy a képviselőtestület a költségvetés tárgyalása alkalmával azon határozatot hozta, miszerint a gymnasium alap kérdésének tárgyalását május havára halasztja el. Szerinte nagyon sok körülménytől függ a gymnasium léte, ha a város tisztába jő a közköltségekkel, illetőleg közjövedelmekkel, akkor könnyü lesz az alap kérdésének megoldása, ha nem, akkor a gymnasium léte fölött kell előbb határozni, mert ugy van meggyőződve, hogy a gymnasium körül elvi kérdések fognak fölmerülni; azért azt inditványozza, hogy a képviselőtestület tartsa érvényben a mult alkalommal hozott határozatát és a gymnasium érdekében hasonló intézkedést halaszsza a május havi közgyülésre. — Merényi ur ugy van meggyőződve, hogy az alapot illető határozat többé vissza nem vonható, mert azt mind a megye, mind a miniszterium helybenhagyta, a hatvanezer frt alap előteremtendő még a közadóból is, mert ez is közjövedelem, már pedig a képviselő testület ebből igérkezett hatvanezer forint erejéig a gymnasiumnak alapot adni. Mikosevits úr inditványát oda módositja, hogy a képviselőtestület egy rövid fölterjesztést nevezetesen a megyei hatósághoz, melyben röviden kifejtvén a jelenleg uralgó rendezetlen állapotokat, az ügy végleges elintézését májusig elhalasztatni kéri. — Kuthy ur röviden csak azt jegyzi meg, hogy mindenben osztja Merényi úr nézetét, a hatvanezer frtnyi alapra vonatkozó határozat egyhangulag hozatott, azért végre is fog hajtatni, a kérdés alatti összeg egy vagy más uton be fog hajtatni, de hogy be fog hajtatni, az bizonyos. (Többen: nem ugy van a!)

A ki akarja, higyje, a ki nem akarja, hát ne higyje. — Mikosevits ur még egyszer kénytelen ez ügyhöz szólani, minthogy a dolgot olyan oldaláról feszegetik, melyet ő szó nélkül nem hagyhat. — Ugyanis a hatvanezer frtnyi alapra vonatkozó határozat az akkori viszonyok számbavételével hozatott; minek költöttték el azt a harminczezer frtnyi összeget, melyet még a mult évben le kellett volna tenni? azt a polgárok zsebéből pótolni nem lehet; azért értesitendő a megyei fönhatóság, hogy a város jelenlegi körülményei között a képviselőtestület az alapot illetőleg határozatot nem hozhat, hanem az ebbeli intézkedés a május havi közgyülésre halasztatik, azon reményben élvén, hogy akkorára a viszonyok jobb irányba fognak fejlődni. — A közgyülés elnöke Mikosevits ur inditványát szavazás alá bocsájtja, az egyhangulag elfogadtatik.

A „Sz. H." mult évi folyamának 101 számában irtak után senki sem lett volna képes velem elhihetni, hogy a gymnasium valaha olyan szempontból szóba jöhessem, mint az a mondott napon történt, azon erős meggyőződésben éltem, hogy a képviselőtestületben ezután a gymnasiumot illetőleg annak csak emeléséről fog szó lenni, és ime ma még jövője is kétségesnek nyilvánittatott, holott félév előtt a képviselőtestület egyhangulag kimondotta a gymnasium szükséges voltát, épen a fő-fő emberek ünnepélyes hangulatban kinyilvánitották, hogy a képviselőtestületben nem találkozik ember, a ki ellensége tudna lenni a gymnasiumnak; hogy a város közönsége mindazon áldozatokat meg fogja hozni, melyek a gymnasium biztositására szükségesek; hogy az intézetet elejteni bün volna, és ime ma egy pár képviselő részéről a gymnasiumnak még szükségessége is kétségbe vonatott.

Fél év alatti ilyen metamorphosis csak Zentán lehetséges! Az illetők vagy birnak a gymnasium czélja és hivatása felől tiszta fogalommal, vagy nem. Ha igen, és mégis megbuktatására töreksznek, akkor nem vezérli őket nemes indulat, ha nem birnak, akkor hogyan merészlik szükségességét kétségbe vonni, sőt tudatlanságon alapuló meggyőződésüket nyilvánitani? A lapokban több izben kifejtettem a zentai gymnasium szükséges és áldásos voltát; ezen intézet nemcsak közvetlen, de közvetett — nemzeti érdeket szolgálni van hivatva. A közvetlen érdek abban áll, hogy e városban oly társadalmi viszonyokat teremtsen, melyek a jelenlegi elszomoritó állapotokat megszüntessék és ismétlődhetésöket lehetlenné tegyék, hogy Zenta a városok sorában méltó helyet foglalhasson. Zenta, lakosainak számára nézve Bácsmegye harmadik városa, anyagi viszonyait illetőleg pedig talán első, mig a szellemi előrehaladottságot illetőleg minden bizonynyal az utolsó. A közvetett érdek már jelenleg is létezik, de akkor fog csak fényesen nyilvánulni, ha majdan Szeged romjaiból kifog emelkedni és egyetemi székhely leszen. Ez pedig most már nem tartozik a valósulhatlan vágyak közé! Már jelenleg is számos idegen ajku fiú sajátitja el ezen intézetben a magyar nyelvet, sőt alkalmat szolgáltat arra, hogy magyarokká is lehessenek; mennyivel áldásosabban működhetnék a nemzeti nagy munka teljesitésében, ha szilárd alapokon nyugodnék és nem csüngne folytonosan a lét és nemlét között!

Egy huszonkétezer lelket számláló, az ország második folyója mellett elte-

TÁRCZA.

Sárgui levelek.

— Rajz. —

Irta: *Lakos Gyula.*

A mult évben pár hetet X. faluban töltöttem Gerő bácsiméknál.

De ki az a Gerő bácsi? Bizony kedves olvasóm ő egy olyan tőzsgyökeres magyar ember, a kinek párja csak ritkán kerülközik, a kinek olyan jóizü beszédje van, hogy ha hallja az ember — de komolyan mondom — tulajdon száját csak ugy nyalja zamatos szavai hallatára; különben rokonom is.

Ott Gerő bácsiméknál, egy délután a régi „Kalendáriom"-ok és historiák között kutatva egy régi, sárgult irást találtam, nem volt több két levélnél; látszott hogy ez is valami füzetből volt kiszakitva. A mint elolvastam, azonnal kivánczi voltam megtudni irójának a nevét annál is inkább, mert nem közönséges nyelvezeten volt az irva.

Kérdezősködésemre Gerő bácsim felszólitott, olvassam el elősször, hogy hadd hallja, mi van benne, mert csak az után tud felvilágositást adni felőle.

Azonnal el is olvastam ugy a mint itt következik, hogy tudvágyam mielőbb ki legyen elégitve. Ezeket: „Pali" „a czicza" „Oh ne hagyja . . ." „Erzsike" melyek legfelül voltak irva, nem is olvastam el, mert láttam, hogy csak valamelyik gyermek irta oda, jóval később ezen irás keletkezése után, a mikor is bizonyosan a tollát próbálta, hogy mint fog. Hanem a többit egy betüig elolvastam, mely is eképen szólt:

„Oh ne hagyjatok el! Inkább jöjtetek ide, — hozzám közel; melengessétek meg jéghideg kezeimet; csókoljatok pirt halavány, hervadt arczomra, azután viditsátok fel tréfás, — vig beszédeitekkel elborult, csüggedt, fájó lelkemet; és végre beszéljetek szépeket a virágokról, a csillagokról, az örök álomról, a menybeli boldogságról; ugy elhallgatom én ezeket, oh csak beszéljetek. De biztatni ne merjetek! Minden biztató szó előtt bedugom füleimet, kikaczaglak benneteket és eltaszitalak magamtól! Oh, mert én hitetlen vagyok, nem bizom senkiben, nem hiszek senkinek e világon soha többet . . . soha!"

„Pedig volt idő, nem is oly rég, a midőn lelkem összes hitére méltattam minden szót, minden mosolyt. Oh de boldog is voltam én akkor, én, a szegény boldogtalan!"

„De hogy is hihettem én annak a csalfa, álnok teremtésnek? hiszen tudhattam volna előre, hogy ha hiszek, hogy ha bizom csalódni fogok egész a sirig, és még azontul is. De mit tehettem egyebet, hiszen szerettem!"

„Oh ha láttatok volna akkor engem, midőn kertjében, a lugas felé közeledve megláttam őt, az én imádott Irmámat más karjai között mosolyogni. Lábaim nehány perczre megtagadták szolgálatukat, mintegy a földbe gyökereztek, arczomba szökelt a vér; és néztem, mereven néztem szertetépett álmom, meghiusult reményemet, szédülve kisérém tekintetemmel e végpusztulást, boldog jövőm végpusztulását. A világ vége volt az nekem! ég, föld, menyország, minden összeomlott azon perczben szemeim előtt . . . És azután elfordultam tőlök, s futottam mint az őrült árkon-bokron keresztül; futottam mig erőm engedte, mig össze nem estem. Ti eszméletem vesztve találtatok az erdő szélén, megkönyörültetek rajtam, ide hoztatok házatokba; gondomat viseltétek, gyöngéden ápoltatok mint lelketek felét; lázas óráim alatt halkan léptetek, suttogva beszéltetek és remegő szivvel állitatok ágyam mellett. Megsimogattátok láztól égő homlokomat, az én homlokomat! a ki nektek senkitek, semmitek nem vagyok. Áldjon meg az ég érte mindnyátokat."

„Oh nekem nincs senkim, semmim e világon, csak szivem, mely tele van még most is forró égő szerelemmel, de várjatok csak, elfojtom én azt, mert csak egyért dobog, mert csak egyet akar szeretni. — Ugy lesz, a mint lelkem fogja diktálni, ugy lesz a mint én akarom. Mindenkit egyformán fogok szeretni, mindenkiért egyformán fogok élni, — munkálkodni . . . még érte is, pedig esküszöm; nem érdemli meg!"

Ennyi volt az egész, a mi a sárgult leveleken volt.

— Ahán! most már tudom miféle irás az, — szólt Gerő bácsim simogatva hatalmas bajuszát. — Midőn olvasni kezdted mindjárt gyanitottam hogy ez lesz az; igazán, nem is tévedtem, no mint már rendesen szoktam; mert tudod valahányszor . . .

— De mondja hát Gerő bácsim, mit tud róla; csak minél rövidebben, megértem én ugy is. — Szóltam türelmetlenül szavába vágva, annál is inkább, mivel tudtam, hogy mindennek nagy feneket szokott keriteni.

— Várakozzál öcsém; sora van a rendnek, tudod-e? — szólt érczes hangon, s itt egy kis szünetet tartott s merően nézett rám, én csak hallgattam. — No ha tudod, — folytatá, — akkor jól van. Hiszen megigértem, hogy elmondok róla mindent, hát csak légy türelemmel.

— Igen, igen hallgatok, csak tessék beszélni kedves Gerő bácsim, — szóltam megnyugtatására.

— No hát a teremburáját a világnak. Hiszen én is voltam deák valamikor, s nem egy-két osztályt tanultam ki, igaz annyit nem, mint te, de azért azt megtanultam hogyha valaki beszél, a többinek hallgatn, kell.

— Ugy van, az magától értetődik — mondám s mindent ráhagytam akarmit beszélt, csakhogy mielőbb megtudjak mindent. Különben nemis jó lett volna sokat gáncsoskodnom, mert megtette volna, hogy másnapig, vagy talán harmadnapig sem mondta volna el, hogy addig tudvágyam hadd gyötörjön.

— Há t bizony kedves öcsém, — folly

rülő gazdag város nem volna képes egy algymnasiumot fentartani!

Ki hiszi el? Senki! Csak akarni kell, de úgy, mint férfiakhoz illik! Az akaratnak pedig itt van a legfőbb ideje, mert nagyon könnyen megtörténhetik, hogy egy pár hónap mulva már hiába akarunk, lévén Zentának egy vetélytársa, mely régóta vár az alkalomra, hogy magához ragadhassa azt, mit Zenta magának biztositani nem tudott. Más, kevésbé kedvező helyi és anyagi körülmények között levő városok a legnagyobb erőmegfeszitéssel létesitenek gymnasiumot, mig Zenta már-már abban a helyzetben van, hogy a meglevőt is elvesziti, csak azért, mert nem tud nemesen akarni, holott a polgárok igen csekély, sőt minden megterhelése nélkül biztosithatná azt. Sokszor halottam a tanügynek hozott áldozatokról beszélni, pedig Zentán eddig még senki sem nyult zsebébe, hogy a tanügyre áldozzék, a gymnasium biztositása most sem igényli ezt föltételenül, csak a polgárok szentül akarjanak. A kik még olyast sem akarnának akarni, a mi még áldozatba sem kerül, pusztán csak jó indulatba, azok atyáink jótéteményeire méltatlanok. Hol volna ma az emberiség, ha elődeinkben az erős akarat, sőt áldozatkészség hiányzott volna? Valamint az a fiu méltó az örökségre, ki saját gyermekeire többet hagyni törekszik, mint a mennyit maga kapott atyjától, úgy azon nemzedék érdemesitette magát az elődök jótéteményeire, mely az utódokra többet juttatni törekszik, mint a mennyiben maga részesült.

Oh ha meg tudnám Zenta város polgáraival szivemet osztani, akkor a gymn. alap kérdése két huszonnégy óra alatt meg lenne oldva!

Zentán, 1880. febr. 23-án.

R. F.

Bőjti gondolatok.

(H. M.) Az ellentétek, a végletek korát éljük. Gondolkozzunk e thema fölött egy kicsit; bőjt van, a vezeklés ideje. Ez az idő legalkalmasabb arra, hogy az ember a reája nézve legérdekesebb, mert hozzá legközelebb álló, de azért általa mégis legkevésbbé ismert tárggyal — az emberrel foglalkozzék.

Az ember!

Ez a bámulatraméltó s emellett oly gyarló és fogyatékos teremtés. Ez a világ kicsiben, mely magában egyesiti a legfenségesebbet és a legaljasabbat, amit az emberi lélek csak sejteni képes.

No de nem olyan magasan. Egy vidéki lap hasábjai nem lehetnek arra valók, hogy bölcsészeti problemák fejtegettessenek rajtok, s a ki nagyon magasan jár, az könnyen elvesziti lábai alatt a szilárd talapzatot. Maradjunk meg tehát szépen a fonál egyszerü lebonyolitásánál, annélkül, hogy magasabb regiókban lebegve, elveszitsük a fonalat s az eszmék világában botorkáljunk céltalanul, nem nagy épülésére olvasóinknak kik ugy hisszük az elvont definitiókat szivesen elengedik.

Az ellentétek, a végletek korát éljük. Talán az emberiség történetében nem akadhatunk korra, melyben az eszményiek és anyagiak terén, a legellentétesebb dolgok ugy állottak volna egymás mellett, mint korunkban, a mely ép oly kevéssé érdemli meg a föltetlen dicséretet, mint a mily érdemetlenül sujtja a föltétlen gyalázás; sőt akinek a történelem tanuságai iránt van egy kis érzéke; annak nem kell bővebben megmagyarázni, hogy ez a kor még sokkal jobb sok másnál s hogy — a sok szomoru példa daczára — erkölcsi haladás tekintetében is kiállja előbbi korokkal a versenyt. Csak nem kell mindjárt az ördögöt feketébbnek festeni, mint a milyen.

Miben mutatkoznak korunkban az ellentétek és végletek? Mindenben, miben az emberi cselekvés és szellem nyilatkozik.

A közgazdaságban és az iparban, a kereskedelemben és a tudományban, a művészetben, és az emberi szellem egyéb nyilvánulásaiban, a társadalmi és az erkölcsi életben.

Ott van az erény nagysága mellett a bün aljassága; az önmegtagadó önzetlenség mellett a piszkos önzés, a szorgalom mellett a tunyaság és dologtalanság, minden rossznak kútfeje; ott van a becsületes törekvések mellett a becstelen módon való könnyü meggazdagodási vágy a tiszta erkölcs mellett a piszkos erkölcstelenség, a valódi nagyság mellett a nevetséges törpeség. Ott van ez mind egy összekuszált tömkelegben, melyből a jónak felismerésére nem elegendő, hogy az ember szigoru biró legyen, hanem az is szükséges, hogy emberbarát legyen mert könnyen igaztalanul mér. A ki csak felszinesen itél, s azon szerencsés halandók közé tartozik, kik sokkal czélszerübbnek tartják, ha mások gondolkoznak helyettük, azok csakhamar készek az itélettel; kevés gondot és fájdalmat okoz nekik az egész korra reásütni a szégyen bélyegét és jó nekik — mert embertársaik között bizonyosan ők tartják magukat a legjobbaknak. Legyen tehát hitük szerint. De azok kik nem felszinesen itélnek, hanem maguk is gondolkoznak és a fölmerülő jelenségekből consequentiákat képesek vonni, azok tartózkodók itéletükkel s nem igen készek oly gyorsan mondani itélő véleményt, s a kor fiai lévén maguknak is érzékük van a kor követelményei iránt.

Még akkor is, ha a felszinre merülő események rosz következtetésekre adnának okot, sohasem itélnék meg ez eseményeket önmagukban, hanem kutatnák a jelenségek összefüggését, s legalább reá jönnének arra, hogy társadalmi állapotok csak az összefüggő jelenségek alapján itélhetők meg helyesen.

Sopánkodik az egyik: Beteg a társadalom, gyors gyógyitást, mert különben elfeneklik az erkölcstelenség posványába.

Rémülettel felkiált a másik: Finis, finis! Huzzátok meg a lélekharangot. — Nincs itt menekvés, nincs gyógyitó ér, mely a beteg testet lábra állitaná.

A harmadik egész komolyan mondja: A corruptió megöl bennünket! Hol a kivezető ut ebből a posványból.

S igy megy az in infinitum szépségesen egymásnak rémitgetésére.

Ámde az első jó meleg szobában a kávé szörpögetése közben irta le e fekete szavakat.

A másik divánján elterülve, kényelmes hálókabátban és török sipkában bodor füstfellegeket eregetve hatalmas tajtpipájából

A harmadik egy kedélyes házimulatságból tért haza, a hol jóllakott válogatott ételekkel, s hol az italban sem volt hiány.

Igy teremtjük azután a közvéleményt A dolognak higgadt, szenvedéltelen megbeszélése helyett telebeszéljük agyrémekkel egymás fejét.

De a java csak azután jön.

Sikerül valami jól s valami jótékony czél érdekében összekaparitott százakról beszélünk — nossza van dicséret; elérzékenyedünk, őszintén örülünk; telve agyrémekkel, mégis magunk csodálkozunk, hogy egy kis helyen annyi adakozó ember kerül, aki szivesen megnyitja erszényét.

Följegyezzük magunknak hüségesen minden, de minden cselekedetet, mely az emberi erkölcsre árnyat vet, felfujjuk elefánttá, s csakhamar elfelejtjük, mi szépet és jót tudunk az emberekről.

S ugy vagyunk vele, mintha sohasem lettek volna rossz emberek. Hej pedig, dehogy nem voltak. Egy sötét lap Franczia-ország ugynevezett fénykorából, XIV. Lajosnak uralkodása idejéből több gonoszságot tartalmaz, mint egész századunk. S az emberisé történetében vannak napok, melyeknek gyalázatát az idő sohasem feledtetheti.

Korunk jobb, nemesebb, erkölcsösebb, bőkezübb és kevesebb panaszra okot szolgáltató, mint bármely előbbi kor. Vannak hibái kétségenkivül, és a végletek között való ideoda tapogatódzásból mig az aranyközéputat meg nem találja, e hibák legtöbbjei nem is fognak megszünni, — mind már az ember gyarló volta miatt sem szünhetik meg teljesen. A főhiba azonban az, hogy valóban fogyott az erkölcsi érzet, a mire a felmerülő jelenségek sajnos bizonyságul szolgálnak. De ez még nem ok hinni azt, hogy ez helyre nem pótolható, s hogy erkölcsi tekintetben is jobb állapotokat nem várhatnák. Mindennek van természetes oka, és ennek természetes következménye. Goethe Faustjában mondja valahol Mephisto:

So erben sich Gesetz und Rechte
Wie eine ewige Krankheit fort —

és ez a kóros állapot sokszor nehezen gyógyitható betegséggé is fajulhat.

De nálunk nem az még, s nem is szükséges elcsüggedni, mintha nem is volna segithető rajta. E főhibán kivül még egyik szomoru jelensége korunknak, hogy hiányzik az iránytadó elv és cselekvésünket minden téren nagyban jellemzi az iránytalanság, az ide-oda kapkodás, czél és elv nélkül. No de meg fog ez változni.

Csak álljon mindenki helyén és járjon buzgón hivatásában: a pap a szó széken, a tanitó az iskolában, a biró a törvényszéki teremben, a hivatalnok a hivatal szobában, a képviselő a parliamentben, az apa a társadalmi tevékenység zajában, az anya gyermekei között, mindenki mindenki, s az üdvtelenséget fel fogja váltani majdan az üdv.

(Zalából.)

Különféle.

— *Lapunk t. előfizetőihez! Minhogy számos a nyomdát és személyzetét igénybe vevő megrendelést kaptam, melyek teljesitését elhalasztanom nem lehet, minthogy a hetenkint kétszer kiadott lap árát ugy sem emeltem magasabbra, van szerencsém jelenteni, hogy a tulajdonomat képező „Baja“ czimü lap egy időre ismét hetenkint csak egyszer, még pedig minden vasárnap fog megjelenni. Baján, 1880. márczius hó.*

Nánay Lajos.

— *A „bajai iparos-ifjuság önt képző- és betegsegélyző-egylete“ — minbiztos forrásból értesülünk — husvét*

---

tatá Gerő bácsim, — az az irás egy irnoké, ugy neveztek hogy: Liliomfy Endre, az irta nekünk. Hejh, szépen le volt abban irva az ő élete szenvedései. Egészen egy kis könyv volt az, de bizony a gyermekek szétszaggatták, nem maradt meg belőle több csak az a két levél, azt is azért tartottam meg, mert mirólunk beszél benne. Endrét mi találtuk ott a sürü erdőnél, a hogy a tanyáról jöttünk. Felvettük a kocsira, haza hoztuk, sokáig jitt feküdt nálunk betegen. Midőn azután lábadozni kezdett beszélte el, hogy hova való, hogy nincs senkije, és hogy mint csalta meg a szeretője, a kit ő igy meg amugy szeretett. Igaz, az is azt mondta, hogy csak érte él, és meghalna nélküle, de bizony nem ugy lett az! Már volt egy fél éve, midőn észre vette Endre, hogy azt a leányt, a kivel ő már jegybe is jár, más is ölelgeti, — csókolgatja. Midőn azután ennek szemtanuja volt a leányék kertjében, hirtelenében megzavarodhatott az Endre feje, mert onnan futni kezdett, s meg sem állt mig győzte.

Azt mondta hogy csak arra emlékezett, hogy látta kedvesét, a mint egy ismerős alak ölelve tartotta, és megcsókolta. Azután hogy mi történt vele, és hogy mint került hozzánk nem tudta. No de kerülköztek azután többen, a kik elmondták, hogy láttak ők ekkor és ekkor egy fedetlen fejü, nadrágos fiatal embert árkon-bokron keresztül futni. Endre volt az, senki más. Jó hosszu szaladó volt az, épen három mérföld. Midőn felgyógyult nem ment vissza X.-be, hanem itt maradt. Itt azután bekapott a városházához, illetőleg a falu házához irnoknak; de különben itt lakott nálunk. Már meglehetősen ment a dolga, szerzett magának azt is, ezt is, midőn rémülve hozzák hirül egy délután, hogy Liliomfy Endre urat párbajban agyon lőtte Karmos Peti, X.-i hivatalnok. Ez volt az, ki X.-ben elszerette Endre szeretőjét; a párbaj pedig ez okból keletkezett. Midőn hirét vettük Endre szomoru végének, hidd el öcsém, oly fájdalmasan esett, mintha saját gyermekünk lett volna. Igen, mert szerettük, mint lelkünk felét. Oh, mily fennköltszellemü fiatal ember volt ő. Több esze volt annak, mint az egész vármegyének. És költő is volt ő. Mily szépen le tudta irni a csillagoknak egymáshozi szerelmét, a nap és hold szerelmét. Hogyha felolvasta egyiket vagy másikat, lelkem elandalodott, csodálva azt az isteni valamit, a melylyel minden sora el volt halmozva. Volt neki egy költeménye, ez volt a czime, ha jól gondolom: „Bolond Erzsók,“ ha ezt százszor elolvasta valakinek, mind a százszor sirni kellett az illetőnek, oly szomoru volt; és ismét volt egy másik, azt meg ha kétszázszor hallotta valaki, mind a kétszázszor félholtra kacazgta magát felette. Különben gyászos kimulta előtt néhány héttel egy költeményével pályadijat is nyert, a mit a megye hölgyei tüztek ki; a pályadij 50 arany volt, de a költemény annyira sikerült volt, hogy még 50 aranynyal megtoldották a pályadijat. Ezek után gondolhatod, hogy az, a ki azt a sárga papiroson levő irást irta, nem kismiska volt. Hejh, csak az isten tudja, mi lett volna még ő belőle, ha ily szomoru véget nem ér. — Azután eltemettettem szépen. Csináltattam kőkeresztet a fejéhez, és most ott kint pihen a temetőben, a hideg földben. Áldja meg az isten a haló porát is.

— Áldja meg az isten, — suttogtam csendesen, elszomorodva.

— Az, az akasztófáravaló Karmos Peti, — folytatá Gerő bácsim nagy hangon, — a ki agyon lőtte Endrét rögtön megugrott és beállt katonának, és ott is maradt a katonaságnál. A mult héten beszélte egyik rokona, hogy épen négy hét előtt esett el Boszniában, mint kapitány. Régen kötél kellett volna a nyakára, mert az nem volt elég, hogy elszerette az Endre szeretőjét, még ő is ott hagyta a faképnél; a leány meg aztán mert tán egy kis miskulanczia volt a dologban, vagy mi a macska, csakhogy elég az hozzá, megszökött otthonról, felment Budapestre, ott meg aztán, — azt beszélik, — olyan roszféle, csavargó lett belőle vagy mi a hóher, csakhogy szóval ott pusztult el. — No öcsém te is ilyen szépet irj, ha valamikor megcsal a szeretőd, mint istenbenboldogult Liliomfy Endre öcsém, — ingerkedék velem Gerő bácsim, mialatt én szépcsendesen fejemre tettem kalapomat, és eltávoztam szónélkül.

Midőn az alkony rózsapirja ott égett a nyugati láthatár felett, egy fiatal embert láttak az arra járók-kelők a temetőben, a ki egy keresztet ugyancsak ölelgetett, — csókolgatott.

A kik látták még rá is kiabáltak, hogy „biz az meg van örülve! vagy megbolondult!“ De a fiatal ember ugy tett, mintha nem hallott volna semmit, és csendesen letérdelt a sirhoz, s imádkozott a lent nyugvó lelke üdveért, és boldogságáért annak, a ki itt a földön olyan boldogtalan volt.

De ki volt az a boldogtalan? — Egy tekintet a sirkőre, s ez mindent megmagyaráz. Ez van arra vésve:

„Itt nyugossza örök álmát:
LILIOMFY ENDRE
magyar költő.
Meghalt élte tavaszán, 22 éves korában.
Legyen a sir hantja könnyü hamvainak.“

Azt, hogy csakugyan ez van azon sirkőre vésve annál is inkább elhiheti a kedves olvasó, mert én is bizonyitom, minthogy többször láttam már.

Az a fiatal ember pedig alkonyatkor a temetőben, a kit olyan szépen feltiszteltek a falusiak — én voltam.

másnapján az alapitandó egyleti könyvtár javára dalárdája közreműködése és szinielőadással egybekötött tánczvigalmat rendezend, melyre — tekintve a nemes czélt — a n. é. közönség becses figyelmét ezennel felhivjuk.

— *Tüz* volt folyó hó 3-án reggel 7 órakor az uj világ utczában. Habacht Márton asztalos-mester háza lett a lángok martalékává.

— A „*bajai polgári ifjuság* önmulattató- és társalgóköre“ e folyó évi márczius hó 7-én a „Nemzeti szálloda“ nagy termében szini előadás és tánczczal egybekötött zártkörü *társasestélyt* rendez, a következő műsorozattal: „*Ő soha, de soha sem megy férjhez.*“ Vigjáték 2 felvonásban. Gárdonyi Vendel, Kováts Sándor ur; Rózsa, mostoha leánya, Zsivánovits K. k. a.; Gizella, gyámleánya, Mátyus Mariska k. a.; Tarffy Oszkár, Goldstein Márk ur; Igary Árpád, Berndorfer Ede ur; Zsuzsi, szobaleány Pista, inas Gárdonyinál, Urbán Mari k. a. és Zirner Gyula ur. Felvonás közt „*Az őrült*“ Petőfi Sándortól szavalja Franek J. ur. Nem tagok belépti dija 50 kr. Tagok a február hóra szólló szelvény felmutatása mellett belépti dij nélkül. Kezdete hét és fél órakor.

— *Február* 28-án tartott a korcsolyázó-egylet sikerült mulatságot a nemzeti szállodában. A kedélyes tánc reggelig tartott.

— *Következetesség* egy vidéki lapban. A „Kalocsai Néplap“, melyet kartársunk Mócsy Antal képezdei igazgató szerkeszt, 9-ik számában a következetesség furcsa példáját tárja elénk. Az idézett szám első lapján *Keletéri* egy idő óta pihenő munkatársunk czikkez arról, mennyire szükséges és üdvös „Kalocsán katholikus legényegyletet“ alakitani mig ugyanazon szám vegyesek lapján a következő ujdonságot olvassuk: „Bajai polgármesternek, mint bennünket értesitenek, a küszöbön álló tisztviselői választás alkalmával ismét dr. Hauser eddigi buzgó polgármester fog megválasztatni. Az érdemes férfiu hat évi polgármersége alatt Baja város adósságaiból majdnem fél millió frtot törlesztett azontul, hogy a város csinositása- és kövezéséről sem feledkezett meg. — E bizony elég furcsa. Mert ki halotta azt a mai világban valamely ország vagy város fejéről, hogy adósságcsinálás helyett törleszt?“ — Utóbbi czikkecskét készséggel aláirjuk, de azon kérdést koczkáztatjuk: ha dr. Hauser mint nem katholikus egy város diszére és javára válhatik, szükséges-e a czipőket és inexpressibileket „*telekezeti*“ mértékkel kiszabni?

— *Felhivás* és kérelem. A bajai ipartársulat elnöksége tisztelettel felkéri mindazon t. cz. urakat, kik a társulati sorsjegyeket elfogadták ugyan, de ezek árát még nem küldték be, miként ezen csekély összegeket 8 nap alatt beküldeni sziveskedjenek.

— *A szinház köréből.* Referensünk azon eljárását, hogy lapunk mult számában oly darab és szerzője felett pálczát tört, mely darabot közönség hiánya miatt elő nem adhattak, s melyet kéziratban nem látott — incorrectnek és helyte lenneknyilvánitjuk, megjegyezvén, hogy ezen személyeskedés tudtunk és beleegyezésünk nélkül történt. Egyuttal kijelentjük, hogy az incriminált darab kéziratát forgattuk és az elhamarkodott kritikust biztosithatjuk, hogy ha a darab minden tekintetben oly jó, mint nyelvezete, ugy bátran állja meg a sarat. Tehát óvatosan az ócsárló birálattal, nehogy a kritikusra mondhassák: „Szegény tatár!“ Szerk.

— *Szintársulatunk* egy része ifj. Szabó Károly művezetése alatt ma kezdi meg Halason működését.

— **Iskola-alap.** A helybeli „ipartársulat“ igazgató választmánya f. hó 4-én tartott ülésében 300 frtos alapitványt tett egy helyben felállitandó iparos szakiskola alaptőkéjének gyarapitására. Ezen összegből 200 frt, a mult farsangi báljövedelméből, a harmadik százas pedig a tanonczok felszabadulásakor fizettetni szokott dijból gyült össze. — Üdvözöljük a társulatot, mert felfogja legszebb hivatását!

— **A budapest zimonyi vasut** ügyében a közlekedési miniszteriumban tartott tanácskozmányok — irja a „Magy. Föld.“ — eddigelé végleges eredményre az irány tekintetében nem vezettek. Összegeztettek azonban azon érvek, a melyek a hadászat, helyi és internaczionalis érdekek szempontjából az egyes tervezett vonalak mellett szólanak. Az ekként összeállitott alapon fog aztán az irány a minisztertanács által meghatároztatni.

— **Rónaszékiné Vilma** e napokban Budapesten a népszinházban lépett fel mint vendég s a „Magy. Föld“ következő kedvező itéletet mondja: „A népszinházban ma Tóth Edének most már ritkábban adott népszinműve „A falu rosszá“ került szinre. Finum Rózsit egy vendégművésznő: Rónaszékiné Vilma asszony játszta, derekas sikerrel s a közönség tetszése mellett. Előnyös megjelenés, szép és érdekes külső, csengő hang, jó zenei érzék: mindezek elemei Rónaszékiné Vilma tehetségének s ha beszéde, hanghordozása nem lenne oly modoros be is válnék a népszinházhoz. A művésznő különben nem szerződés czéljából lépett föl.“ — Farsang utolján pedig Szegeden volt fényesen sikerült jutalomjátéka. „A herczegasszony“ operette adatott harmadszor s a szinház zsufolásig megtelt. A közkedveltségü énekesnő jutalomjátéka volt mint tavaly ugy az idén is legjobb Szegeden, ami fényes bizonyiték amellett, menyire szereti őt a közönség.

Szinház.

Megjött végre mégis a szintársulat által várva-várt vendég *Geröffyné* Petrovics Ilka asszony a népszinház elsőrendü tagja és fellépett Csepreghy Ferencz „Piros bugyelláris“ czimü népszinművében telt ház előtt.

A vendég, kit megjelenéseikor tapsvihar fogadott — Zsófit játszotta kedvesen, hangja bár gyenge, de kellemesen csengő és tiszta. Dalait ismételnie is kellett, felvonások után és nyilt jelenetekben többször hivták ki. Mellette még elismerés illeti Szirmayt (Török Mihály) ügyes játékáért, Kertészt (Csillag Pál) kitünő alakitásaért.

Hétfőn igen sikerült előadás volt; „*Három pár czipő*“ czimü életkép adatott elő a vendég 2-ik felléptével, ki Lénit játszta kedvesen s énekével a közönséget valóban gyönyörködtetté; taps fogadta ismét és dalait ismételtették vele. Szirmay (Nachtfalter) és Hegyi (Flink) szintén jól játszottak. A közönség szép számmal volt jelen.

Kedden volt alkalmunk harmadszor látni a vendégművésznőt Csepreghy F. „Sárga csikó“ czimü népszinművének Erzsike szerepében, mit azonban ő igen kedvetlenül játszott. Kertész (Laczi) igen jól énekelt, úgy méltán emelhető még ki Hegyi (Boltos Iczig) ki oly eredeti zsidót mutatott be, minőt aligha volt alkalma sokszor látni a közönségnek szinpadon; egy magyar és német szöveggel énekelt dalát ismételnie is kellett. A többi szereplők pedig a lehető leggyengébben működtek; a kevés számu közönség pedig nem a legjobban mulatott.

Szerdán volt jutalomjátéka a vendégnek zsufolásig telt ház előtt, mely alkalommal „Niniche“ énekes bohózat került szinre igen gyenge előadással. Geröffyné a czimszerepet játszotta nem valami fényes sikerrel, a csokrokat és tapsokat inkább vendégi minősége, mint játékáért kapta

Közgazdaság.

(The Gresham Londonban.) Ezen, Ausztriában és Magyarországon is megtelepült élet biztositó társaságnak mult évi junius 30-án befejezett 31. üzleti évére vonatkozó s most közzétett évi jelentéséből kiemeljük a következő főbb adatokat: Az idők mostohasága daczára lefolyt év fölötte kedvező eredményt képes felmutatni. Benyujtatott ez idő alatt a társulatnál 6090 biztositási ajánlat 58.340,600 frank erejéig s elfogadtatott ezekből 4858 ajánlat 46.527,650 franknyi biztositási összeg erejéig, mely utóbbiakról biztositási kötvények állittattak ki. A dijbevétel a viszszbiztositásokért járó összeg levonásával 10.818,904 70 frankra terjed, bennfoglaltatván ez utóbbiban az első biztositási év dijai vagyis 1.533,094.20 frank.

A kamat-számla mérlege 2.780,443.20 frankot mutat fel s a dijbevétel hozzájárulásával a társulat évi bevételét 13.544,347.90 frankra rugatta. Az év folyamában 6.082,559.40 frankra terjedtek a társaság irányában emelt s ennek részéről kifizetésre jutott életbiztositási bárczákból eredt követelések, mely összegből 133.273.25 frank visszbiztositva volt.

A kiházasitási, valamint a vegyes biztositási szerződésekből stb. keletkezett követelések, melyek esedékesekké váltak 2.803,892.10 frankot vettek igénybe.

A kötvények visszavásárlására 927,213.30 frk fordittatott.

A szerződési kötelezettségek fedezésére szolgáló biztositási alap 3.375,930.40 frankkal emelkedett. Az érvényesitett aktivák főösszege az üzleti év végével 66.576,023.95 frkot tett ki

Az 1878-79. számviteli évvel egy három esztendős üzleti szakasz fejeztetvén be, a társulat kötelezettségei mathematikailag megbecsültettek s ekkor kitünt, hogy 1879. junius 30-án a társulat aktivuma 2.284,025.80 frankkal multa felül a pasivumot. A közgyülés tehát 2.200,000 franknak a részvényesek s a részjogosult biztositottak között leendő kiosztását rendelte el, mely utóbbiak az 1879. junius 30-án reájuk eső nyereség-részletről külön-külön értesittetni is fognak.

Az évi jelentés sulyt fektet arra, hogy a mérlegre alapitott ezen fölösleg egy egészen szabatos számitás eredménye. Egyrészt csak 3 és fél százaléknyi kamatláb vétetett fel a számitásnál, ámbár a társulat elhelyezései $4^3/_4$ százaléknyi kamatjövedelmet biztositanak s csak a rögtön fizetendő életjáradékok tekintetében tétetett kivétel. mert az üzletek ez utóbbi nemére a jövő esélyei nem gyakorolnak befolyást. — Másrészt a tárczában vételáruk szerint beállitott értékek többlete tekinteten kivül hagyatott, mert az értékek nem lévén értékesitve, azonnali nyereség forrásai gyanánt nem is tekinthetők. Az értékek ezen többlete azonban nagy jelentőséggel bir, mert megerősiti a társulat részéről nyujtott biztositékokat.

A jelentést a társulat aktiváinak részletes kimutatása követeli, melyekből következő tőkeelhelyezések tünnek ki:

Frank	3.717,489.80	az angol kormány papirjai.
Frank	12.235,824.70	idegen állampapirok.
„	640,123.55	vasuti részvények, elsőbbségek és vasuti törzsrészvények.
„	21.616,588,20	vasuti és egyéb adóslevelek.
„	8.520,203.20	háztulajdon.
„	7.223,198.05	jelzálogok.
„	12.611,596.45	különfélék.

(A Gresham nem régiben vette meg Budapesten a Ferencz József-téren levő volt Nákó-féle palotát 740,000 frtért. Ezen intézet fenti kimutatása leghathatósabban utasitja vissza egy ismert intézet jogtalan támadásait, melyhez további commentár szükségtelen.)

*Nyilt tér.**)

Midőn 40 évi ittlétem után más helyre távozni elrendeltettem, a t. cz. közönségtől és nemes szivü jó barátaimtól szavakkal ki nem fejezhető érzékeny bucsut veszek azon bizalmas kérelemmel, hogy engem és ideiglenesen itt maradt családomat továbbra is nagyrabecsült kegyes indulatú hajlamaikra érdemesiteni sziveskedjenek.

A legrövidebb viszontlátásig
halás tisztelettel

Bándl János

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelőséget a szerk.

Szerkesztői sürgöny.

Istóczy Győző urnak Bpesten. A küldemény a jelen számra nézve elkésett; jövő alkalommal közölni fogom.

Üzleti tudósitás.

Baján, 1880 márczius 6-án

Buza	13.50
Zab.	6.90
Bab	10.—
Árpa.	8.—
Rozs,	10.80
Köles	7.20
Kukoricza	7.20

Az árak 100 kilogr. után.

Felelős szerkesztő:
Dr. BARTSCH SAMU.
Kiadó-tulajdonos:
NÁNAY LAJOS.

GARRETT R. és FIAI

két arany eremmel
és más dijakkal lettek kitüntetve.

legjelesebb angol, franczia, német, amerikai és külföldi gyárakból

és az 1878-ki párisi közkiállitáson

Garrett R. és fiai

gazdasági gépgyár Angliában, alapittatott 1778.

Főügynök **KOTZÓ PÁL** gépész mérnök
Budapest, üllői ut 18. szám alatt,
ajánlja

Sorvetőgépeit, melyek világhirüek, Magyarország viszonyainak megfelelően átalakitva, leszállitott árakon;
Gőzcsorgonyait, fa és szén, valamint szalmafütéshez, kétszer oly nagy munkaképességgel, mint a névleges lóerőszám, kevés tüzelő-anyagfogyasztásuk által tünnek ki;
Cséplőgépeit, ujonnan átalakitva, nagyobbitott rosta-felülettel, nagy munkaképességgel, tiszta cséplésre;
Rostáit, minden gabonanemü tisztitásához, valamint
Üszögrostákat;

továbbá:

Arató és kaszáló gépeit,
Járgányait és járgánycséplőit, angol vagy amerikai rendszerben, tisztitó készülékkel vagy a nélkül, állók vagy szállithatók;
Szénagyüjtőit, angol és amerikai rendszerben;
Különféle rostáit;
Takarmány-késziti gépeit.
Malmait stb.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

1878-ban száz éves fennállása ünnepélyét ülte.

Poudre de Serail.

Blaháné Louiza művésznő kedvencz arczpora.

Ezen arczpor, vegytanilag tökéletesitve, minden ártalmas szerektől mentes és oly kitünő tulajdonságokat egyesit, hogy minden eddig a kül- és belföldön készitett porokat sokszorosan felülmulja; nagymérvü federeje az arczot az időjárás kellemetlen befolyásától megóvja, az arczunk és a testszinnek ifju és természetes szinezetet kölcsönöz, ugy hogy a legélesebb szem sem képes a port rajta észrevenni, mely kitünő hatásáért **Blaháné Louiza** asszonyság következő sorokkal tüntette ki:

Tiszt. **Müller J. L.**, ezelőtt **Vadász Ferencz özv. utóda,** illatszerész urnak **Budapesten.**

A **Poudre de Serail**, melyet ön feltalt, **valóban kitünö és nemében páratlan**, mert nemcsak az arczon láthatatlan és tartós, de egyszersmind rendes használatnál ártalmatlansága által az arczra oly kiválóan jótékony hatást gyakorol, a minőt még eddig semmiféle arczpornál nem tapasztaltam, mely kiváló tulajdonságáért jövőben mint kedvencz arczporomat kizárólag fogom használni, és megvagyok győződve, hogy felülmulhatlan jóságáért általános elismerésnek fog örvendeni.

Tisztelettel

Blaha Louiza
CREME POMPADOUR.

Az illatászat terén jelentékeny párisi kitünőségekkel való összeköttetéseim folytán sikerült a világhirű és folötte hatásos **„Creme Pompadour“**-t egész eredeti tisztaságában és erejében előállitanom. Ez azon szer, melylyel a hirneves asszony egész agg koráig fönn tudta tartani csodaszépségét annélkül, hogy az egészségének ártott volna; azért nem mulaszthatom el a t. hölgyviláguak azt a leghathatósabban ajánlani. — E kitünő szer jával felülmul minden eddigi e nemű gyártmányt. Egy tégely ára használati utasitással 1 frt 60 kr.

Csak azon készitmény valódiságáért kezeskedem, mely alább védjegyemmel el van látva. Legnagyobb választék valódi franczia és angol illatszerekben.

Minden doboz **Poudre de Serail** a mellékelt bejegyzett védjegyzyel van ellátva, 60 kr és 1 frt dobozokban; valódi minőségben csupán a feltalálónál **Müller J. L.** ezelőtt **Vadász Ferencz özv. utóda,** illatszerész a „Virág-királynő“-hoz **Budapest, koronaherczeg-utcza 2. sz.** kapható.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltettnek.

Legbiztosabb gyógyhatás.

AZ 51 ÉVBEN KITÜNTETETT

HOFF J.-féle

malátakészitményeknek

bizonyitja a legujabb

köszönetmondó levél Budapestről

Hoff János

a legtöbb uralkodók udvari szállitója, cs. k. tanácsos, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa és magas német rendek lovagja stb.

cs. kir. udvari malátakészitmények-gyára Bécs, Graben Bräunerstrasse 8.

Tekintetes ur;

Kötelességemnek tartom önnek nyilvános köszönetemet nyilvánitani.

20 **év** óta erős mellbajban szenvedtem, mely erős nyákfolyás és meliszorulással volt egybekötve, hasonlóan éjjeli álom és étvágy teljesen hiányzott. — Minden alkalmazott orvosi szer daczára a baj folyton növekedett, oly annyira, hogy naponta erőm elgyengült és 70 éves koromnál aggodalommal néztem a vége felé.

A hirlapok által malátakészitményeire figyelmeztettem, még, ezen szerben keresem menedéket, és már 10 üveg malátakivonati-sör használata után sokkal jobban éreztem magamat, és további 40 üveg használata után egészen megváltoztatva érzem magam, nyugodt álmam van, étvágyam jó, a nyákfolyás ritkább és gyengébb; röviden mondva, majdnem teljesen fellábadtam. Azon meggyőződésben vagyok, hogy ha szerét 10 **évvel** ezelőtt használtam volna, bajomtól gyökeresen ment volnék.

Tartsa önt a mindenható még soká életben, hogy a szenvendő emberiségnek jótékony készitményével enyhitést nyujthasson, s mindenki elveszett egészségét visszanyerhesi.

Budapesten, 1879. nov. hó 28-án

Kiváló tisztelettel

GOLDSCHEIN JÁKAB,

Budapest, váczi-körut 50 sz.

Bján kapható csak: **Michitsch István** ur üzletében.

„THE GRESHAM“

életbiztositó-társaság Londonban.

Magyarországi főök: *Budapest Fer.-József-tér 5.*	**Ausztriai főök:** *Bécs Opernring 8.*	
A társaság vagyona	frcs	66.576,023.95
Évi bevétel biztositások és kamatból 1878. junius 30-án	frcs	13.628,702.40
Kifizetések biztositási és járadéki szerződések s visszavásárlások stb. után, a társaság fennállása óta (1848) több mint	frcs	86.000,000.—
legutóbbi tizenkét hónapos üzleti idő alatt a társaságnál	frcs	58.340,600.—
értékig nyujtatnak be ajánlatok, miáltal a legutóbbi 25 **év** alatt benyujtott ajánlatok összértéke több mint	frcs	945.062,825.—

értékre megy. — Tervezetek s minden közelebbi felvilágositások az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb városában az ügynök urak s a magyar és osztrák főkök által adatnak.

Minden kiállitáson az első érdem éremmel kitüntetve.

Ezüstérem Páris 1870.

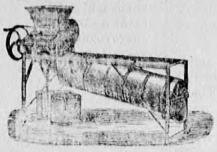

BROGLE J. és MÜLLER

gép- és rosta-lemez gyára Budapesten

a Margit-hid közelében, készit

Trieuröket (konkoly választó) 6 különféle nagyságban.

Trieur hengereket malmok számára.

Koptatòkat.

Szelelő rostákat,

Szitàkat és rostákat cséplőgépek számára.

Dr. SCHMIDT főtörzsorvos

által feltalált és dr. Deutsch M. által javitott

FÜL-OLAJ

gyógyit minden süketséget, ha az nem születés óta létezik; nagyothallást, fülzugást pedig rögtöni hatással gyógyit.

Legujabb bizonyitványa egy csodálatosan gyors módon meggyógyitott egyénnek:

„Ezerszer és ezerszer köszönet, a nekem küldött fül-olajért, mivel nehányszori használat után már egészen elvesztett hallásomat Isten segedelmével visszanyertem. Oly süket voltam, hogy fali órám ütését sem hallottam, bármily közel álltam is hozzá, mig most zsebórám kecsegését is olyan tisztán hallom, mintha sohasem lettem volna süket. Ezer üdvözlettel

Babócsa. **Steiner Dávid,** okl. főtanitó.

Valódi fül-olaj használati utasitással 2 frt 40 kr. franco beküldése mellett csak is

Grätz Gyula,

Bécs, II. Praterstrasse 49.

főraktárából rendelhető.

MATTONI

GIESSHÜBLI-je

a legtisztább alkali savanyuviz a légzési és emésztési szervek betegségei ellen.

Pasillàk gyomorbajok és köhögés ellen.

MATTONI HENRIK, Karlsbad.

Kapható minden gyógyszertár és ásványvizkereskedésben.

Nagyban—Kicsinyben.

Cipőgyár és bőrkereskedés

Izsáki Jakab,

BUDAPEST, Nagymező utcza 20.

Mindennemü kész czipők, valamint bőr és egyéb czipészeknek szükségelt anyagok, legjutányosabb áron.

Czipők

legfinomabb lastingból:

	Dzt. ár.
Női fűzős czipő	28—30 frtig
Női cugos czipő)varrott)szögezett	34—36 „
	34—36 „
Ugyanaz sziv formában	36—37 „
Regatta lastin vagy bőr	26—28 „
Komod lastin vagy bőr	20—22 „
Gyermek lastin fűzős czipő	12—14 „
Gyermek lastin cugos czipő	18—20 „
Leány lastin czugos czipő	26—28 „
Leány lastin fűzős czipő	20—22 „

Bőrczipők:

Női czugos chagrin sziv forma	38—40 „
Ugyanaz lakorral	36—38 „
Ugyanaz legfinomabb Glace	44. — „
Ugyanaz lack felsőrész	44. — „
Női Regatta lackczipő	28—30 „
Uraknak czugos czipők	48. — „
Cugos czipők fiuk részére	20—28 „

Bőrkereskedők, czipészek számára: Minden fajta: Talp, sarokbőr, vichszos-, chagrin- glacébőrök gummi cug, bélés, valamint minden, czipészeknek szükségelt anyagok.

Előkeszitett czipő felsőrészek legfinomabb 8 számu lastingból:

	Dzt. ár.
Női czugos czipő	13 frt 50
Ugyanaz sziv forma duplabélés	15 frt —
Női Regatta czipő	8 frt 50
Leány czugos czipő	9—11 frtig
Nő fűzős czipő	10—11 frtig
Komod bőr vagy lastin	7 frt 50

Nagybani megrendeléseknél a mennyiségre tekintettel az árra reflectáltatik. Pontos kiviteltért kezeskedik. Kicsinybeni rendeléseknek pontos mérték melléklete kéretik.

FONCIÈRE, PESTI BIZTOSITÓ-INTÉZET

(1864-től 1879. év végéig „Pesti biztositó-intézet“ czég alatt)

BUDAPESTEN.

Részvénytőkéje 25,000.000 frank egyenlő **tiz millió forinttal aranyban,** melyre **készpénzben** befizetetett:

12,500.000 frank, egyenlő **öt millió forinttal aranyban.**

Díj- és kártartalékai körülbelül	**2,500.000** frtra
és évi díjbevételei	**3,000.000** „ rugnak.

A társaság, mely eszerint a **leggazdagabb** és a **legnagyobb biztositékokat** nyujtó biztositó-intézetek sorába tartozik, a **legméltányosb** feltételek és a **legolcsóbb** díjtételek mellett nyujt biztositást:

I. **tűz, villám** avagy **robbanás** által kelletkezett tűzkárok ellen, melyek épületeket, gyárakat, gépeket eszközöket, butorokat, marhaállományt, valamint szabad ég avagy födél alatt elhelyezett takarmány- és mezei termesztményeket érhetik;

II. **jövedelem-veszteség** ellen, mely valamely gyár vagy bérház leégése avagy felrobbanása folytán a gyártulajdonosra nézve a **gyár szünetelése**, a ház tulajdonosára nézve pedig a bérház lakhatlansága következtében keletkezett;

III. **ablakok, ajtók és butorok tűkörüvegein** esheto **törés-károk** ellen;

IV. **szállitmány-károk** ellen vizen és szárazon szállitott javakra nézve;

V. **jégkárok** ellen mindennemű mezei termesztményekre nézve;

VI. **az ember életére** mindennemű módozat szerint.

Előfordulo **károk a legméltányosb** módon rendeztetnek és **leggyorsabban fizettetnek** ki. (**A Pesti biztositó-intézet** fennállása alatt **károk fejében 22 millió forintot** o. é. **kifizetett.**)

Bővebb felvilagositással a legkészségesebben szolgál az alant megnevezett képviselőség.

Igazgatóság:

Pejacsevich Márk gróf, elnök. *Kochmeister Frigyes* báró, *Laczkó Antal*, alelnökök. Igazgatósági tagok: *Atbly Adolf, Feldmann K. G., Figdor Károly, dr. Löwch Ede*, ifj. *Ráday Gedeon* gróf, ifj. *Schenk Adolf, Strobenz Alajos, dr. Willner Antal, Wolkenstein-Trostburg Lipót* gróf. Vezérigazgató: *Schön Wilmos.* Vezérigazgató helyettes: *Fuchs Károly*, igazgató.

A BAJAI főügynökség: MICHITSCH ISTVÁN urnál.

Nyomatott Nánay Lajos könyvnyomdájában Baján.